

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvo mesečno K 120, s dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 200, polletno K 100, četrtletno K 50, mesečno K 170. — Za inozemstvo celoletno K 300. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6.
Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmerica, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju posebne puste. — Za odgovor je priložiti znamke.

Telefon številka 118.

Preludije k plesu.

Ze lani, v poletnem času, smo priobčili razgovor, ki smo ga imeli z oficijem pruske armade.

V onem razgovoru smo omenili tudi padec Goltz - paše in pa tolmačenje tega v merodajnih krogih Nemčije.

Temu ali onemu so takrat morda vstajali v marsičem pomisleki. Snov razgovora tudi takrat ni bila izprano podana. To, kar smo takrat prišli, je bil le del celote. Stori smo to zato, ker smo vedeli, da pride za marsikakšno drugo stvar še primeren čas v doglednih razdobjih.

Čemu se spuščati predčasno v izvajanja, ki preminejo po veliki večini par dni na to, ko se jih je dalo na razpolago javnosti?

Leta 1912, 1913, in najbrže tudi leto 1914, so bila polna kriz, po svojem bistvu tako ostri, da je šlo skozi človeštvo — države in narode — kot pritajen trepet in slutnja, da pride dan, ki bo poln groze in viharja. Opetovano smo tudi pisali, da je ves sedanjí mir le dozdeven, sličen tihoti pred groznimi viharji.

Kdor časopisov ne čita le površno, je moral opaziti, da se rode na političnem obnebu držav vedno znova oblaki, nove in hušje krize, čim dalje se odeva vse v mir in navidezno strpnost evropskih državnih orjakov. Krize se pojavljajo, prvotno tako brezpomembne in malo važne, da se marsikdo pozneje začudi, kako so mogle postati tako mogočne in preteče.

Kdor se pa ne pusti premočiti, ve tudi, da je čas tak, da se krize meče prevdorkoma v politično državno življenje, da iščejo razne mogočne skupine namenoma prostorov novim konfliktom.

Balkan pozna evropska zgodovina od nekdanj kot torišče, ki je povzročilo doslej po veliki večini skoro največ in najhušjega gorja.

Danes je Balkan miren. Toda tudi ta balkanski mir je podoben jeziku lave, kojega površje je mirno, ki pa bo vsako minuto zopet zavrelo in vžgalo svojo bližino in daljino okolico. Oni, ki bodo gasili lavo z vodo takrat, ko bo prekipela, bodo prvi, ki jih bo potegnila razpaljena sila v svojo sredo.

Ko so prišli v prvi balkanski vojni nad Turčijo oni strašni porazi, je vsakdo lahko opazoval troje: da so se delale krize na Dunaju, da je kazala Nemčija stalo veliko mero rezerve in da je Italija zavzemala mesto nadzorstva nad vsem, kar se je kuhalo in skuhalo na Dunaju.

Kdo je bil oni, ki smo mu bili slepo orojče?

Bila sta to našina najzvestejša zaveznika Nemčija in Italija.

Prva je vedela, da bo s tem, da osvoji Avstrijo na Balkanu, postavila sebi najtrdnjše tla na ravno tem Balkanu v varstvo svojih go-

spodarsko - ekspanzivnih moči v Mali Aziji. To, česar smo se že pred časom dotaknili le mimogrede in postavili kot nekako kombinacijo za bodočnost, vidimo danes glede Nemčije uresničeno. Navidezno mirna in brezbržna Nemčija je delala neprestano, da pride do končnega svojega cilja. In to stremljenje zopet ni nič več in nič manj, kot s pomočjo moralne nadvlade nad Turčijo, zavladati tudi de fakto na vzhodu, t. pr. zgraditi pot od Balta pa do Perziskega zaliva.

Pozabljena je »nibelunska« zvestoba in nemško rajhovska diplomacija se smeje v lastno pest, kajti vsi oni, ki so verovali v prusko poštenje, so bili na naravnost priprosti način ukanjeni.

Nemčija je dobro vedela, kje ima prijeti stvar najpreje: nanisala je poražen Turčiji vso bodočo moč in slavo, če da preurediti svojo armado po nemškem vzoru. Turčija je naprosila nato Nemčijo, da ji odstopi potrebne instrukcije — vojaške učitelje — in Nemčija je poslala na Turško lepo število svojih oficijev, na čelu jim generala Limana pl. Sandersa. O zadnjem vedo govoriti njegovi znanzi, da ne bo le izborni vojak vzgojitelj, marveč, da je mož tudi državno politično dobro podkovan.

General Liman pl. Sanders je došel v Carigrad z dvojnimi nalogom: da dvigne turško armado po številu in kakovosti in, da da pripravi s pomočjo nemškega poslanika Turčijo do tega, da omogoči — ne morda sebi, pač pa — Nemčiji končno izvedbo reform. Pruska železna pest in premetenost, se ne bosta zadovoljili z dosedanjim turško počasnostjo, marveč na vso moč skrbeli, da vse čim najbolj naglo mogoče izvajajo.

Seveda ima Nemčija pri tem najbolj računati z Rusijo, kojoj namerava najpreje ustrahovati z Dardanelami. Baš tu je pričakovati v najbližnji bodočnosti popolnih reorganizacij, ki bodo tim lažje in hitreje, ker se bo dovažal material iz Nemčije preko Avstrije in po Donavi.

Kakor vidimo, si je osvojila Nemčija za sedaj najmočnejši ključ in najboljši zapah, hkratu pa dala priložnost Italiji za pomorske aspiracije napram Grški, koji slednji je dan lep pogled v bodočnost. Baš tu pa zopet ne smemo pozabiti, da si stojita nasproti dva mogočna faktorja trozveza in trojni sporazum.

Prva si je osvojila Carigrad, druga pa Atene. Obe sta na Balkanu. Obe se pripravljata. Skušali boste dobiti za svoje priprave čim največ mogoče časa. Kako dolgo bo to trpelo, ni danes mogoče presoditi. Odgovorila bo Rusija.

A še nekaj, kar gotovo tudi ni postranskega pomena: Nemčija je že začela balkanski, prvih, bojev poslala v Sredozemsko morje pol tučata svojih bojnih ladij. Od takrat se še niso vrnile domu, marveč se nahajajo danes v tem, lutri v onem

pristanišču trozveza in Turčije. Če se razplede nova kriza predčasno, bomo doživeli, da morda Turčija »kupi« ta del nemškega brodovja s posadkami vred. Baš v zadnjem času je bilo brati, da smatrajo kot glavni vzrok poraza Turčije večaki, pomanjkanje zadostnega turškega brodovja, ki bi bilo branilo prevažanje grških čet na bojišče po Egejskem morju. V slučaju bodočih evropskih zapletljajev, bo imela Nemčija dovolj opravka z Anglijo, Italijo in monarhijo pa s Francijo in delom angleškega brodovja v Sredozemskem morju.

Kdo naj ustrahuje Grško, ki z mrzlično naglico dela za svoje ojačenje na morju? Naravno, da jo mora ustrahovati Turčija.

Zadnji dogodki v Albaniji so bili samo del tega boja. Bil so samo poskus kaj bodo drugi k temu rekli. Romantični turški lunak Enver-bey pa ima v tem važnejšo ulogo. Zato je poskus izett paše le začetek nadaljnjih dogodkov.

Slovenska zemlja.

IZ SEŽANE.

Vedno se čita po časopisih, da naj se oklenemo in podpiramo našo milo družbo Ciril-Metodovo. Radi tega je letos priredila Silvestrova večer tukajšnja ženska Ciril-Metodova podružnica s sodelovanjem tukajšnje Sokola in orkestra. Hvala za njihovo sodelovanje. Pa tudi občinstvo zna ceniti Ciril-Metodove podružnice, zato je posetilo Silvestrov večer ne le iz Sežane, ampak tudi iz drugih vasi. Vrli Storci, ker se niso mogli udeležiti Silvestrovega večera radi neugodnega vremena, pa so poslali svoj dar domovini na altar. Hvala jim! Hvala vsem, ki so pripomogli na katerikoli način, da je Silvestrov večer uspel tako dobro v vsakem

Remuneracije železničarjev ob novem letu 1914.

Remuneracije železničarjev ob novem letu 1914.

Uradniki in ministri.

oziru. Dokler živi tak narod, ki toliko žrtvuje za našo prekoristno družbo, nas ne premaga nihče; prej si mora razbiti glave, kakor pa naša narodnost uničiti.

Tebi Ciril-Metodova družba pa pošiljam dobiček Silvestrovega večera vsoto 270 K kot dar zavednih Sežancev in okoličanov. Odbor.

IZ ŠKOFJE LOKE.

Parkrat smo že omenili v našem listu škandalozne razmere, katere se dogajajo na našem koru. Mislimo, da bode naš župnik Sinkovec, kateri se vtiče povsod v vsake zadeve, posebno tam, kjer ga ni treba, da bode svoje pevke in pevce vredil, da se ne bodo med celo mašo in pridigo tako nespodobno vedli, ter s svojim obnašanjem še druge ljudi

motili. Mislimo, da bi na koru moral organist skrbeti za red, in ne pustiti, da pevke kar glasno govore z moškimi. Ker je pa naš organist v tem sam najbolj prizadet, bi pa že župnik moral poskrbeti, da bi se na koru ne godile take stvari. Pa našega župnika bolj briga godba, ker ni klerikalna. Posebno sedaj pred volitvami je vsako nedeljo iz priznice zabaval zoper njo. Toda Sinkovcu bi svetovali, da naj prej uredi razmere na koru in v svojem »društvu«, da ne bodo po pevskih vajah in po vajah za igre čakali razni pobalini pevke in igralke na trgu, ter jih ob poznih večernih urah spremljati in vodili pod pazduho se držeč domov. Toda teh škandalov, kateri se dogajajo na koru in v »društvu« doma, tega župnik ne mara videti, kajti saj tu so

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo!
K 4-10.

Samo!
K 4-10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalje.)

»Saj molčim brate, ničesar ne vorečem več, ničesar ne poprašam!«
»Nič ti ni dal pravice, stavi vprašanja. Ako se ne misliš ravnati po tem, si lahko že jutri spet v samostanu!«

»Usmiljenje! Kolnem se ti... brate mili!«

»Dobro. A zdaj mi postavi ono le malo mizico prav semkaj, pred ta vrata, zdi se mi, da imam nekaj apetita.«

Ob teh besedah je izginila resnost z obličja brata Tiboja; v njegovih očeh se je zasvetil prijaznejši blesk, in nehote si je obilnil ustnice.

»Kako si srečen, brate Luben!« je zamrmral na pol nevedoma.

»S čim ti smem postreči, brate dragi?«

»Oh, samo malenkost: pol kopuna, ocvrto ribo, paščeto, omeleto in nekaj sladice, za piščeto pa štiri butelje anizovince... Svoje dni, brate Luben, bi jih bil naročil šest! Toda gorje, staromo se, staromo...«

In tako se je posadil menih pred vrata; nihče torej ni mogel več vstopiti brez njegovega privoljenja.

Ko je prinesel Luben bratu Tibu njegovo skromno večerjo, je povzel menih:

»In zdaj, brate Luben, poslušaj me dobro. Ali poznaš hodnik, ki vodi v črni kabinet? Vidiš, postavi se na stražo k vratom tistega hodnika, dokler te ne zamenim.«

Luben, pred čigar dušo so se razsule v nič vse sladke sanje o dobrem jelu in piju, je zavzdihnil tako milo, da bi se ga bil še tiger usmilil. Toda brat Tibo se je naredil, kakor da ga ne sliši.

»Ako bi hotel kdo z ulice na tisti hodnik, zadrži ga, in če se ne bi dal odpraviti, zakliči na pomoč. Daj, brate dragi, požuri se...«

Ah, kako težko je bilo Lubenu ubogati!

Ko pa je odšel, se je lotil brat Tibo molče svojega kopuna.

Ura je udarila pol desetih.

Tisti hip je stopilo v gostilno šest novih oseb.

»Neverniki so že tu!« je zagodel brat Tibo. »Jaz sem ravno taksem, zakaj moram stražiti ta vrata za takšne pagane, kakršni so ta Ronsar, Balif, Remi Belo, Ivan Dorat, Zedel in Pontus de Tijar!...«

Med tem govorjenjem pa se je brat Tibo vendar le umaknil, da spusti novodošlece v sobo, ki je bila pripravljena za njihov kabinet.

Razume se samo po sebi, da so pesniki prišli in izginili neopaženi. Da si ustvari jasen pojem o tem pri-

zoru, naj si misli naš čitatelj veliko dvorano gostilne pri Vedeževalki polno soldatov, študentov, pustolovcev in plemičev, tu pa tam par vlačice, cigana glumca, ki se prekopicava med mizami, grohot, pesmi, klice pivcev, ki zahtevajo vino, ropotanje kositrnih vrčev in kozarcev — z eno besedo, vse pestro življenje dobro obiskane gostilne ob uri, ko bo treba zapreti in si hiti zatore sleherni gost pokrepčati srce še z enim požirkom.

Sestorica pesnikov Plejade (sedmi, Joahim Belej, je bil umrl leta 1560.) je vstopila torej brez vsake pozornosti in hrupa ter se zaprla v svojo slavnostno dvorano.

Tam je ustavil Ivan Dorat svoje tovariše z mahljajem roke, rekoč jim:

»Evo nas torej zopet zbranih in združenih v praznovanju naših misterij. Reči smem, da predstavljamo tukaj cvet starega in novega pesništva in da ni bilo nikoli nobeno zborovanje najveličastnejših učiteljev umetnosti vrednejše od nas, stopiti na Parnas in pozdraviti tam svoje dične prednike. Slavni poetje smo, gospodje, ali eden je največji med nami: tovariši, poklonimo se svojemu mojstru, mesirju Petru Ronsardu!...«

Dorat je govoril latinsko, z lagotnostjo in gladko, ki je pričala o njegovem popolnem znanju klasičnega jezika. Pesniki so se poklonili Ronsardu, ki je sprejel to počaščenje

z veličastno preprostostjo. Ronsar, ki je bil bolj gluhi od samega zvonikarja pri Naši Gospe, ni slišal niti besedice Doratovega nagovora; toda, kakor mnogo glušcev, tudi oni ni hotel priznati svoje napake.

Odgovoril je torej s prenaravnim tonom:

»Vse reči, ki jih je povedal mojster Dorat, so čudovito pravilne; pritrjujem jim popolnoma.«

»Nunc est bibendum! Zdaj treba piti!« je zaklical Pontus, ki je rad malo podražil slavnega glušca.

»Hvala, sin moj!« je odgovoril Ronsar z ljubeznivim nasmehom.

Z jedva opazno nestrpnostjo in nepokojem je povzel zdaj Ivan Dorat:

»Gospodje, pred osmimi dnevi sem vam omenil onih par odličnih tujcev, ki žele prisostvovati proslavi našega misterija.«

»Ali so tragični pesniki?« je prašal Zedel.

»Nikakor ne. Niti pesniki niso. Toda jamčim vam zanje, da so pošteti možje. Zaupali so mi svoja imena pod pečatom skrivnosti: Mojster Ronsar je že za to, da jih pripustimo. In naposled — ali nismo trpeli že večkrat tujih gostov med seboj?«

»Ampak če nas izdajo!« je pripomnil Remi Belo.

»Prisegli so mi molčanje,« je odgovoril Dorat živahno. »Sicer pa odpuščajte gospodje že jutri, in težko, da bi se vrnili še kdaj v Pariz.«

Pontus de Tijar, ki je bil eder največjih jedcev in pivcev, Pontus ki so ga imenovali zaradi njegove herkulске rasti »velikega Ponta«, on pa se je delal vedno, kakor da velja ta pridevek veličini njegovega genija — Pontus je izpregovoril nato:

»Meni se zdi, da je človek pri obedu slabe volje in da ne prebavlja dobro, kadar...«

»Ti zlahtni tujci ne bodo prisostvali našemu ljubavnemu obedu,« ga je prekinil Dorat. »Naposled pa moram omeniti, da nas že sumijo in da nam koristi navzočnost odličnih gostov posebno zato, ker dokazuje nedolžnost naših sestankov. Sicer pa glasujmo!«

Glasovali so v tem zborovanju običajno tako, kakor stari Rimljani v cirklu o življenju ali smrti kakega gladiatorja. Dvignjen palec je pomenil da, povešen palec — ne.

Z živim zadovoljstvom, ki pa ga je prikril, se je prepiral Ivan Dorat, da kažejo vsi palci navzgor, celo Ronsardov, ki ni mogel poslušati njegovega dokazovanja.

Nato je intonirala šestorica pesnikov v zboru bakično pesem. Ob zvokih te pesni so stopili v zadnjo sobo, kjer je že čakala osmerica neznancev z rdečimi peresi.

Sedeli so v dveh vrstah, kakor ljudje, ki so prišli v gledališče.

Vsi so imeli krinke na obrazih. Pesniki so se naredili, kakor da jih ne vidi.

(Dalje.)

prizadeti voditelji klerikalnih čukov, in ti že smejo delati kar se jim poljubno. Seveda drugači je z onimi, kateri ne trobijo v Sinkovcev rog. Sicer pa naj vsak pometa pred svojim pragom, potem šele pred tujim.

IZ LESEC.

Ne bi se pogrevala smrdljiva »rilita«, ko je skuhal slavnostni občinski odbor v Lescach, slučaj pa je nanesel in upravičeno je, zadevo z najnovejšim dogodkom javnosti predložiti. Pri tem ni politike in se ne ozira ne na desno, ne na levo, tukaj se gre za pošteno, pravično stvar, za premoženje. Že za leto 1913 je obč. odbor prvič naložil doklade na direktne davke za stroške vodovoda. Na tozadevno pritožbo je deželni odbor skliceval se na občinski sklep z dne 18. marca 1906 pritožbo zavrniti češ, da se je občina z omejenim sklepom pravomočno zavezala, da prevzame stroške vodovoda v poravnavo. Pri naprošenih deželnih revizijah, ki se je vršila 27. do 29. avgusta 1913, se župan ni mogel izkazati z dotičnim obč. sklepom ter se je izjavil, da se je sklep storil le ustmeno, je tedaj uradno dokazano, da je župan dež. odboru uradno nerisnolno poročal. Končno se je župan zavezal, da poravnava vse računske nepravilnosti, glede cerkvenega popravila in povrne neopravičeno naložene vodovodne doklade. Sedaj pa nastopi vnovič obč. odbor po svoji večini in je za leto 1914 v poročilu zopet stavil 15% obč. doklado za vodovod. Niti enega moža ni v odboru, ki bi bil toliko možat in pošten, da bi se ojačil ter župana interpeliral radi podatkov revizije. Proti temu delanju, se je samoumevno, zopet vložila pritožba na deželni odbor. Ali je ta čin občinskega odbora v Lescach smatrati kot pravičen? To naj razmotrivajo poklicani faktorji! Ali na Kranjskem, v deželi čudežev, res ni nobene pravice več. Ali je tak obč. odbor še mogoč?

Radi teh vodovodnih šikan se vodi boj pravice proti krivici, katero izrabljajo vodovodni udeleženci v lastno korist. Resnica in ljubo se pripomni, da je ta vodovod docela nepotreben in izdani denar zavržen. Kdor pa se z napravo vodovoda strinja in ga rabi, naj bo tudi toliko pošten in naj ga plača! Vnovič se poudarja, da stoji občina Lescach glede vodovoda na istem stališču, kakor sosednja obč. Begunje, da je plačevalec le tisti, ki ima vodovod napeljan, nikakor pa ne oni, ki ga nimajo; v slednji občini se tako prakticira in bo pri tem tudi vedno ostalo. Kdor bi trdil nasprotno, mu zadeva ni znana ali namenoma resnico napak obrača. V poljasnilo naj služi sledeča primerja: Skozi Novovas vodi glavna cev proti Radovljici; prebivalci te vasi so pri vsaki priliki vodovod odločno odklanjali s poudarkom, da imajo brez tega zadostno vodo na razpolago. Vzlic temu se je napravil sredi vasi javen vodnjak, ki minulo leto po cele tedne kapljece vode ni dal in kaj bi počelo ljudstvo, ko bi bilo od vodovoda odvisno in ko bi lastnih vodnjakov ne imelo? V bližini vodnjaka je postavljen tudi hišdrant, kateri nima niti toliko moči, da bi zamogel vodo gnati do višine streh in kaj naj tak vodovod koristi v slučaju suše ali požara? Ali ni ta naprava za ta kraj popolnoma nepotrebna? Čemu ogromni in večni stroški? Pripomni se končno še, da se je vodila dolgoletna polit. pravda, in vse, od prve do zadnje instance so izrekli, da ma Novavas preveč vode, koje se je nekoliko tudi odvzelo. Za namakanje travnikov, za gospodarsko porabo in za slučaj požara, pa je voda v potoku, ki obeh straneh vasi teče, regulirana; o tem je končno razpravljalo in razsodilo c. kr. upravno sodišče na Dunaju dne 8. februarja 1912 št. 1296.

Stajersko.

Maribor. (O mestni kopelji.) Kot smo že poročali, je posestnik edine mariborske kopelji svoje podjetje zaprl. S tem je ravno za zimski čas onemogočil onim, ki nimajo hišnih kopelj — in teh je tu bore malo — se posluževati nič manj kot poleti potrebnega kopanja. Mestna klika, ki zavlačuje vprašanje mestnega kopališča že leta in leta, bi se morala smatrati sicer moralno prisiljena, da naredi konec temu nedostatk, a očitno ji ni mar blagor posameznih, niti ne stotin mestnega davkoplačevalstva. K sreči do danes nimamo nikakih nevarnih bolezni, ki bi po svoji nalezljivosti zahtevale od posameznikov večjo telesno higijeno zlasti kopanje. Sicer za danes še ne moremo kontrolirati docela verzije, ki ve povedati, da namerava naša rofovška gospoda, vsemu v zasmeh, tudi v bodoče še vstrajati na tem, da ne poskrbi za potrebno kopališče, dokler ne bo zgradila nove moderne

z vsem komfortom opravljene kopelji. To bo seveda trpel še leta in leta — in če se sploh uresniči — a vrh vsega, bo požrlo ogromne svote denarja. Umevno je, da bo mestna uprava skušala vse direktno zvaliti na ramena mestnih davkoplačevalcev, v prvi vrsti na one tisoče in tisoče, ki bodo od take novodobne kopeli imeli najmanj haska in dobička. Veliko večino vsote, ki bo veljala taka moderna stavba, bo plačalo delavstvo mesta s pomočjo novih mestnih doklad. Koristi, kot smo že omenili, pa ti sloji ne bodo imeli, ker bo vrhu vsega veljalo upravljanje take kopeli zelo mnogo denarja vsled česar bodo tudi česar raznim kopelem neprimerno visoke. Čim pa se bo izključilo od obiska nižje in vredne sloje, je pa že danes gotovo, da se podjetje ne bo niti v najmanjšem obneslo. Rabimo pač kopel, a ta kopel mora biti pristopna vsem slojem in tudi stavljenim zahtevam docela odgovarjati. Da bi se pa nato oziralo, močno dyomimo.

Maribor. (Od one strani.) Naši klerikalci imajo očitno precejšnje skrbi in preglavice. Nekaj jim »od znotraj hodi« hudo narobe in jim ne dela zabave. O »Straži« so že minulo pomlad krožile govorice, da list pač celo mnogo stane, a da prav malo, ali pa nič dobička. Sicer trdijo gg., ki imajo v »Cirilovi tiskarni« glavno besedo, da ima »Straža« 3000 redno plačujočih naročnikov, a vselej previdno zamolče, da razpošiljajo trikrat večje število imenovanega lista brezplačno v svet. V teh par letih, kar imajo drago ustanovljen list, jih je veljala »Straža« že baje horendne svote. Vrtali so že na vseh mogočih krajih in koncilij, a danes so že vsi viri usahnil. Pičli prispevki ne rentirajo več lista. Vsled tega ni izključeno, da bo »Straža« ustavljena in bo prišel »Slov. Gospodar« izhajati po dvakrat na teden. Ko je pretečene dni nek klerikalec radi »Straže« nekje bridko tožil, se ga je tudi vprašalo, ali ne dobi »Straža« nobene — vladne podpore. Mož se je nad tem vprašanjem baje zelo ujezil, kar pa zamore tozadevno sumnjo le še podkrepiti. — Druga verzija baje ve povedati, da pride radi opevanega brezuspešnega posvarjenja in neprestane gonje kljub opevanju sodnijski kazni, dosedanj urednik g. Kemperle, marca meseca t. l. pred poroto. To pa vsled napadov na deželnega poslanca dr. Kukovca v Celju. Seveda prepuščamo tozadevno besedo celjskim merodajnim krogom in bilježničarjem, le kot govorico, ki jo imamo iz neposrednih virov. — Zadnja sredo je bila v mestu govorica, da je bila ustavljena izdaja »Straže«. Ali je pri tem bila mišljena kakršna konfiskacija, ali pa splošno izdajanje, ne vemo. Oboje se nam dozdeva čudno, ker nam do danes ni znano, da bi v »Cirilovi tiskarni« zopet delali.

Račje pri Mariboru. (Divji lov.) Pred dnevi si je hotel 18 letni Stefan Spanninger preskrbeti ceno pečenko. Vzel je lovsko puško in se podal v lovišče dr. Iv. Glazerja iz Maribora. Ravno ko je v hudem mezežu oddal na zajca prvi strel, pa ga je zapazil orožniški stražmoister Kraljevič. Spanninger jo je hotel po prvem strahu pobrisati, pa je bilo že prepozno. Orožnik ga je oddal sodišču. Poleg puške je imel Spanninger pri sebi tudi revolver, očitno zato, da bi se v slučaju srečanja z lovčcem mogel izdatno braviti.

St. Lenart v St. Goricih. (Požar.) Dne 1. januarja je pričelo goriti v mlino posestnice Matilde Rajšpove in sicer ob enajstih ponoči. Požar se je bliskoma razširil in kmalu vse do tal upelnil. Kako je požar nastal, še do danes ni dognano. Škoda znaša 18.000 K, a jo krije zavarovalnica v višini 20.000 K.

St. Jur ob lužni železnici. (O navidezno mrtvem.) Pred dnevi smo dobili poročilo, da so nekoga kmeta navidezno mrtvega našli v nekem osebnem vlaku in ga prenesli v mrtvašnico. Kot znano naknadno si je dovolilo par brezvestnežev nesramno in neumestno šalo. Čim dožene mo krivce, jih izročimo zasluženim sodnijski kazni, da jim preide veselje do takih neslanosti.

Širimo napredne liste! Po naši zeleni domovini se oblastno ščeperi črni, pogubni klerikalizem! Vedno preži za tem, kako bi nam zamogel ugrabiti bolj in bolj narodne samoza-vesti, narodnega ponosa. Naše najboljše orožje proti klerikalizmu, so naši listi. Širite napredne liste, širite »Dan«!

Iz Maribora. Podravška podružnica »Prosveta« naznana, da priredi drugo serijo javnih, poučnih predavanj v tukajšem Narodnem domu, in sicer tekom meseca prosinca in sivečana t. l. — V nedeljo, dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma bo predaval ravnatelj moškega učiteljskega g. Hinko Schreiner o navadnih napakah naše vzgoje. G. predavatelj je izkušen in znan pedagog zato je gotovo, da bo povedal mnogo zanimivega in poučnega za vsakogar, za izobraženca, pa tudi za nešolanega človeka, pred vsem pa je njegovo predavanje namenjeno starišem, učiteljem in vzgojiteljem mladine, katere bo opozoril na glavne napake, ki se dogajajo navadno pri vzgoji mladine in ki so včasih usodopolne za vse poznejše življenje. — Naslednja posamezna predavanja bodo naznanjena v časnikih in na gledaliških letakih Dramatičnega društva. Ta predavanja, ki jih prireja mariborska »Prosveta«, so namenjena mariborskim in okoliškim Slovincem iz vseh slojev brez razlike političnega ali katerega drugega prepričanja in so poučna za vsakogar. Zato jih pridno obiskujte v lastni prid in opozarjajte nanje tudi svoje znanke, posebno priproste in nešolane, ker ti bodo imeli od njih največ koristi. Vstop je vedno vsakomur prost, le za sedeže v prvih vrstah velja vstopnina 20 vin. — Odbor.

Dnevni pregled.

Anglija spreminja svojo politiko. Henri Berenger, angleški senator piše v »Action«: Resnica, ki jo morajo že vsi Francozi poznati, je, da se sedanja angleška vlada pripravlja svojo politiko napram Nemčiji temeljito revidirati. Že nekaj mesecev sem se med Anglijo in Nemčijo sklopajo važne pogodbe, ki se tičejo srednje Afrike, male Azije in ameriške trgovine. Doba angleškega imperializma, ki jo je nekdaj začel Chamberlain s takšnim šudrom, je bila sedaj z Asquithovimi zgubami definitivno končana in nadomeščena z mirnim radikalizmom Lloydja Georgeja.

Turčija politizira. Afera Izet paše, imenovanje Enver bejevo, za vojnega ministra in protežiranje turških oficirjev v turški armadi, oboževanje turške vojske in velike reforme — vse to povzroča, da se na Turčijo prav sumljivo gleda. Turčija tudi prav malo skriva svoje namene. Ona se čisto resno pripravlja, da zasede otok Mitlene, ki so ga veslele prisodile Grški. Tu je lep povod za vojno in za nove zmede v južni Albaniji, kjer Grška Epira drugače ne zapusti, kakor če ne dobi Egejskih otokov.

Angleški ni prav nič všeč, da se Avstro-ogrski in Italija toliko brigata za Albanijo. In zato je Angleška vlada veslelami sporočila, da ne bo trpela, da bi princ Vid služil samo kot agent Avstro-ogrski in Italije.

Arnauti gredo pred princa Vida. Iz Drača je na poti deputacija arnautskih imenitnikov, ki gre naproti princu Vidu s prošnjo, da naj čimprej pride v Albanijo, kjer je njegova prisotnost neobhodno potrebna.

Volvodina Hohenberg, soproga prestolonaslednika Franc Ferdinanda je letos — kakor piše »Vossische Zeitung« — navedena v ceremonialni listini članov cesarskega rodu na drugem mestu. Na tretjem je navedena nadvojvodinja Zita in njen mož.

Berlinski »Morgenpost« piše o Johanci in njenih sleparijah, ter poroča, da je imela Johanca atest ljubljanskega škofa. Tudi berlinski »Vorwärts« piše, da je delala Johanca čudeže v samostanu Wostike (Vodice) in da je imela priporočilo pismo od ljubljanskega škofa dr. Jegliča. Imela je baje poročila iz one ga sveta in je s tem dobivala denar, zato je bila obsojena.

Koga »Slovenec« priporoča. Ni dolgo tega, kar je »Slovenec« priporočal slovenskemu občinstvu, da naj se naroča na dunajsko »Reichspost«. Ta list strupeno sovraži vse kar je slovenskega, posebno pa še nas, Jugoslovane. Sedaj se zavzema ta list, oziroma neki general v njem, za germanizacijo Jadranskega, torej našega, jugoslovanskega morja. Sploh nastopa »Reichspost« vedno in pri vsaki priliki za znano parolo, po kateri bi se moralo vladati v Avstriji »Deutsch und Katholisch«, kakor bi še ne bilo vse nemško in klerikalno v tej naši ljubi »materji« Avstriji! »Slovenec« priporoča tak list slovenskemu občinstvu, iz česar je jasno razvidno, da bi tudi našim klerikalcem bilo najljubše, ako bi Slovence čim prej pomemčili — pod pogojem, seveda, da ostane v veljavi klerikalni režim. V tej smeri se tudi giblje vse delovanje naših klerikalcev, to čutimo vsak dan, ampak klerikalci imajo še vedno drznost trditi, da so narodni, pa so prodane duše!

Le idijot je mogel verjeti Johančinu čudežu, katere je povzročila benediktinka Jožefa, kakor je razprava dognala. To je mnenje vseh količjak ukih ljudi. Iz pričevanja Beloševiča pa izhaja, da so Johančini čudeži na ljubljanskega škofa v Reki napravili mogočen vtis. Ker pa škofa ne smatramo za omejenega — mož je vendar učen saj je napisal že par brošur in več pastirskih listov — tedaj bi bilo vsekako umešno, da bi sodišče dognalo, kako je o čudežih sodil škof. To se pa ni storilo.

Da celo ponudnih 16 pisem, pisanih od škofa na vidiškega župnika sodišče ni sprejelo med akte dasiravno se tja vtakne vsaka malenkost.

Čudeži in denar. Johanca napejlana od cerkvenih oseb je začela s »čudeži«. Ljudje, ki so prihajali k njej, so ji nosili denar. Njen »čudež« je bil čisto mamilo, ki je pripravljalo ljudi do tega, da je ljudstvo dajalo denar za maše. To se pa ne dogaja samo pri Johanci — to se dogaja tudi drugod, po vseh romarskih cerkvah — kjer so stene in stropi okrašeni z raznimi bergljami, obvezami, podobicami in drugimi raznimi predmeti, ki majo namen: markirati čudež in tem potom mamiti ljudi, da dajo denar za maše in druge reči. In vendar se tistim, ki te razne neukusnosti nastavijo po stenah prebivališča Gospodovega, ne zgodi ničesar, dasiravno uganjajo ravno takšno goljufijo, kakor Johanca. Kaj, če bi roka državnega pravdnika posegla tudi po tistih, ki leto za letom kraste romarske cerkve s »čudežnimi« relikvijami in tako uganjajo goljufijo nad tisoči in tisoči? Goljufija in goljufija.

Oštarija. V včerajšnji številki se nam je vrnila neumna pomota v referat o gledališču na Jesenicah. Mesto besede »oslarija« bi morala stati beseda »oštarija«, kar naj se vzame na znanje.

Iz Dobrne pri Celju. Tudi pri nas na Stajerskem se gode čudeži. Pa še večji nego na Kranjskem. Če kdo kri ščica, to še ni nič posebnega. Le zabiti klerikalci lahko kaj takega smatrajo za čudež. Da pa pride otrok brez očeta na svet, to je pa že večji čudež, kaj ne da? Skoraj bom imel šest križev na tilniku, pa še nisem kaj takega slišal. Ako bi se našel človek, ki bi tem besedam ne verjel, ga povabim prav prijazno, da se sam prepriča. Tudi priče so na razpolago. Kdo je že videl ta čudež? Tudi imenitne osebe od bližini in daleč. Lahko je Spodnja Stajerska ponosna na ta čudež. Takšnega menda še ni imela Stajerska dežela. Tudi sl. celjska sodnija menda še ni imela takega posla. Rad bi dočkal še par let, da bi videl, kaj bo s tem otrokom in kako se bo razkril — ta čudež.

Gledališko društvo na Jesenicah uprizori v nedeljo 11. t. m. ob 3. uri popoldne velezabavno burko »Vražja misel« (spisal K. Laufs). Kdor ljubi smeh in zabavo, naj pride pogledat to delo, ne bo mu žal. Posebno opozarjamo na to predstavo zunanje goste, ki se lahko vrnejo z večernimi vlaki. Ta burka se je igrala na vseh velikih odrih in je povsod ugajala, upamo, da bo tudi na Jesenicah.

Velikanski požar. Dne 8. t. m. popoldne je začela goriti v Zidanem mostu tovarna za olje tvrdke Jozef Werheimer. Ogenj se je silno hitro razširil, tako da je bila takoj cela tovarna v plamenih. Na mesto nesreče so takoj prihiteli požarne brambe iz okolice. Do sedmih zvečer pa se vkljub neumornemu delu gasilcev ni posrečilo ognja pogasiti. Cela tovarna je pogorela do tal. Koliko je škoda, se doslej še ne ve, vendar je bila tovarna visoko zavarovana. Veliko delavcev je brez kruha. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

Ogenj. Kakor se iz Črnomlja poroča je te dni izbruhnil okrog sedme ure zvečer ogenj pri posestniku Janezu Malerču iz Tribuč. Ogenj je v par urah popolnoma vpepelil hišo, vsled česar trpi Malerč škodo 600 K. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti.

Zvita trafikantka. Neka trafikantka na Dunaju je zapazila, da ji večkrat zmanjka raznih smodk in cigaret, tu in tam so izginile cele škatle in zavitki. Dolgo je ugibala, kdo bi bil tat. Ker pa ni mogla nikogar zaslediti, si je izmislila zvijačo. Napolnila je nekaj cigaret z ogljem in jih zložila v lepo novo škatlo, pod nje pa je položila prazne cevke. — Nekega dne prideta k nji dva fina gospoda, ki sta v slabi nemščini zahtevala tankih ruskih cigaret. Teh pa ni imela. Gospoda sta nekaj časa izbirala, potem pa nista ničesar kupila. Med tem pa je prišel v prodalno še en mlad gospodič, ki je tudi začel izbirati. Trafikantka se je delala, kakor da ne pazi posebno. Gospoda sta odšla, med tem pa je gospodič vtaknil nastavljeno škatlo v žep. Trafikantka ga je takoj prijel, toda dečko je tajil. Prijeli so ga in peljali na policijo. Tam je rekel, da je škatlo cigaret kupil neke drugje. Trafikantka pa je povedala, kaj je v škatli in — resnica se je izkazala. Mladega tatu so prišli.

Pegouda ni videl. Jožef Steiner, trgovec iz Jiglave je prišel k svoji hčeri v Ptiham na obisk. Preteklo nedeljo dopoldne pa se je hotel peljati z brzovlakom v Prago, da bi videl, kako leta znani aviatik Pegoud. Prišel je na kolodvor popolnoma zdrav, kupil si je vozni listek in je šel skozi čakalnico tretjega razreda na peron. Nenadoma pa se je zgrudil na tla in je v nekaj trenot-

kih umrl. Njegova srčna želja videti Pegouda se mu torej ni izpolnila.

Samomor akademika. Uganka ostane samomor akademika Jakoba Helda iz Ogrskega, ki je študiral v Pribramu štiri leta na montanistični visoki šoli. Dne 4. t. m. zjutraj so ga našli na divanu mrtvega s prestreljeno glavo in v rokah morilno orožje. Helda je bil navdušen sijonist, navdušen za godbo in je živel v zelo dobrih in urejenih razmerah; samomor mladega akademika je tamošnje občinstvo tem bolj razburilo, ker so vsi ljudje vedeli, da se je Helda pred božičem zaročil. Samomorilec je pustil listek, na katerem piše, naj se ne preiskuje vzrok njegove smrti.

Cela rodbina bi se bila kmalu zadušila. V noči na 5. t. m. bi lahko prišlo v mestu Telču do velike nesreče, iz katere se je cela rodbina le čudežno rešila. Rodbina sladčičarja Drdackega je šla omenjenega dne okrog desete ure zvečer spat. Mati je v peči pošteno zakurila, zakaj bil je hud mraz. Peč je nato zaprla in kmalu je cela rodbina zaspala. Nenadoma je vzdramil Drdackega hud kašelj in davljenje in ko se je ozrl krog sebe, je videl, da se davi tudi njegova žena in otroci v svojih posteljah. Drdacki je zbral zadnje moči, zbežal je iz sobe in je tekel k bližnjemu zdravniku, zakaj mislil je, da gre tu za zastrupljenje z živili. Imel je še toliko moči, da je pri zdravnikovi hiši potegnil za zvonec in tako vzbudil zdravnika. Ko je prišel poslednji ven je našel Drdackega v snegu nezvestnega. Zdravnik ni mogel takoj razrešiti te uganke in je ukazal nezvestnega moža prepekljati v njegovo stanovanje, ki je bilo odprto. Ko je stopil noter, je zapazil, da leži Drdackijeva žena v posteli nezvestna. Tako tudi njeni otroci. Zdravnik je takoj vedel, da gre tu za zastrupljenje z ogljikovim plinom, zakaj soba je bila polna dima in smradu. Odprl je takoj okna in ukrenil vse potrebno za rešitev rodbine. Posrečilo se mu je, da je rešil Drdackega in vse člane njegove rodbine gotove smrti. Še par minut je manjkalo in cela rodbina bi bila mrtva.

Drama ljubosumnosti. 22letna dninarica Franca Balcarkova iz Drnovic na Moravskem je imela pred kratkim razmerje z 22letnim klučavničarskim pomočnikom Antonom Skrepkom. Toda ženska ljubzen ni trdna in Balcarkova se je zaljubila v drugega. To je Skrepka silno jezilo, ljubosumen je bil. Začel je Balcarkovi tudi groziti in svoje grožnje je tudi spolnil. Preteklo nedeljo je šla Balcarkova s svojo prijateljico Marijo Kolečkovo iz Drnovic v Viškov v cerkev. Po dvanajsti uri sta se obe deklici vračali domov. Ko sta korakali skozi neko sotesko, jima je prišel nasproti Skrepk, prijel je Balcarkovo za roko in jo je začel vleči za seboj, čemur pa se je deklica upirala. Nenadoma je Skrepk potegnil iz žepa samokres in je ustrelil svojo ljubico v lev bok. Dekle je kričnilo in se je zgrudilo na tla. Ko je še ležala, je sprožil Skrepk nanjo še dva strela, ki sta Balcarkovo zadela na vratu in na glavi. Po zločinu je pustil ljubosumni Skrepk smrtno nevarno ranjenega dekleta na tleh in je pobegnil. V Roštenicah pa so ga prišli. Kolečkova je prihitela k starišem in jim je vsa prestrašena povedala, kaj se je zgodilo. Balcarkova se je medtem že zavedla. Njena mati ji je prihitela takoj na pomoč. Dekle je krvavele z več ran in na glavi se ji je še smodila ruta, ki se je vnela od strela. Zdravnik je ranjeni dal prvo pomoč, na kar so jo prepeljali v deželno bolnišnico v Brno.

Nov, ogromen proces z galiskimi Rusi se začne meseca marca t. l. v Lvovu. Obtožen je žurnalst Bendasjuk, neki študent in dva duhovnika istega vzroka kakor obtoženi ogrski Rusi. Prič bodo 150. Med zagovorniki je tudi državni poslanec dr. Markov. Obtoženci so pristajali stranke, ki se proglašajo za rusko in ki brani kulturno enoto z ostalimi Rusi brez ozira na deželne ali državne meje.

Aretiran grof. Policija v Nizzi je aretirala dne 5. t. m. avstrijskega grofa Adhemara Chamareja. Zasedovali so ga zato, ker je v Bordeauxu in drugih južnih francoskih mestih izvršil celo vrsto goljufij. Že lani je bil grof Chamare obsojen na pol leta vsled goljufije. Mož je delal dolgoročno, da je bilo strah, plačal jih pa ni. Vsi hotelirji so ga že tožili. Grof pravi, da je nekaj časa služil kot vojaški zdravnik v Avstriji (aha, sedaj pa že razumemo njegove dolgove!) nato pa je bil v francoski tujski legiji.

Boj s tihotapci. Kakor se iz Linca poroča, je prišlo dne 6. t. m. na bavorski r. eji do krvavega spopada med finančnimi stražniki in med osmimi tihotapci. Na obeh straneh se je ostro streljalo. Dva finančna stražnika sta bila težko ranjena, en tihotapec je mrtev, trije pa težko ranjeni.

Generalni konzul izginil. Veliko senzacijo je vzbudila te dni v Hamburgu vest, da je izginil hesenski generalni konzul. Policiji se doslej še ni posrečilo priti generalnemu konzulu na sled.

Ljubljana.

— Kranjski deželni zbor se skliče 20. t. m. in bo imel za rešitev svojih poslov na razpolago do 17. febr.

— Kaj smo storili? Ničesar drugega, kakor dali smo v našem listu prostora preganjanemu delavcu, ki si je s prihodnostjo prislužil nekaj denarja, za ta denar si kupil dom, ki ga je po daljših procesih — moral pred svetim večerom zapustiti. Vsled tega in vsled člankov g. Planckarja, ki je prišel tudi ob premoženje v delavskem listu, »Zarja«, našel prostora za osebni napad na urednike pri »Dnevu« veleposestnik in advokat dr. Poček.

— Soc. demokratičnim delavcem bo najbrže neznansko imponiral oni pasus v Počkovem napadu, ki je priobčen v »Zarji«, na »Dnevo« urednike, kjer se govori: »kakor se v vašem listu (v Dnevu) lahko skoraj dan na dan bere, nečete nobene oblasti nad sabo poznati.« Eviva la republica, eviva liberta!

— »Požrtvovalnost« klerikalnih voditeljev. »Slovenec« je začel priobčevati izkaze prispevkov za nagrobni spomenik pok. dr. Žitnika. Kdor klerikalnih voditeljev ne pozna, kdor še ne ve, da so to največji koristolovci, bi pričakoval, da se bodo že v prvem izkazu svetila njihova imena s primernimi prispevki. Kdor je to pričakoval, je moral biti razočaran: v izkazu se ne nahajala ime dr. Šusteršiča in sploh nobenega klerikalnega poslanca! Ta dr. Šusteršič, ki se je s politiko napravil ogromno premoženje in ki se je tako hinavsko poslavljaj od dr. Žitnika pri odprtem grobu, si misli: naj je ljudstvo zbira denar za Žitnikov spomenik, jaz od mojega »siromaštva« ne dam ničesar. In vendar klepetajo Slovenec prav rad o požrtvovalnosti klerikalnih voditeljev! Ali je požrtvovalnost sprejeti od naroda mandat in ga porabljati v svojo osebo korist. Da, taka je »požrtvovalnost« klerikalnih voditeljev.

— Kot ustanovnik je pristopil k Matici Slovenski zagrebški župan gospod Janko Holjac.

— Slovensko gledališče. »Oj ti tisti, ki se naslov burke, ki se upizori v nedeljo dne 11. t. m. v deželnem gledališču zvečer ob pol 8. Burka se odlikuje poleg svežega humorja in izvanredni duhovitosti, dokaz temu, da jo je v svoj stalni repertoar sprejelo dvorno gledališče. Igra je izvrstno naštudirana in bo nudila posetnikom nedeljske predstave izvanredne užitek. — Popoldan ob 3. istega dne pa se ponovi burka »Navljan« ki je že pri prvi predstavi izboril zabavala občinstvo pri skoraj razprodanem gledališču. — Opozorimo torej še enkrat na nedeljski predstavi, ki bodo nudile obiskovalcem teh dveh predstav obilo smeha in zabave.

— Ženin iz Štepanje vasi. Ves srečen in vesel je bil Janče, ko je mislil, da bo gostilničar v Štepanji vasi. Pa mu je izpodletelo. Enaku mu je izpodletelo v Bizoviku, kjer mu je zagrozila Ivanka, da ga bo tožila, če ji ne bo dal miru. Pa tudi v Štepanji vasi se mu ni boljše godilo. Tudi tam ga je Ivanka skozi vrata ven spravila in tudi ko je na okno trkal, ni nič pomagalo. O, predpust, ti čas presneti...

— Čuden slučaj. Pravi se: če ti zajec preleti pot, pomeni to smolo ali nesrečo. O tem sem se prepričal. Utekel mi je domači zajec čez cesto. Moj 10letni sin je zajca vjel in ga je prinesel domov. Moj sosed pa ima tudi zajce. Njegovi zajci letajo po noči po vrtu in po dvorišču. Eden teh zajcev se je zgubil. Prijatelj mojega sosedu pa je baže videl, kako je moj sin sosedu zajca iz hleva vzel. On hoče to s prisego potrditi. Da pa bi dosegel svoj namen, negovarja sosedu: »Ali bi vi mogli prisesti, da je ta zajec od sosedu P.« — Vsak pravi: »Tega ne morem.« Toda moj sosed je naznanil celo zadevo policiji. Ker pa mi je njegova žena rekla: »Vi dajte svojim otrokom potuho, da bi kradli,« sem jo naznanil sodišču. Zdaj pa pride najlepše: advokatov pisar je zamenjal ime moje žene in je napisal namesto Lucije T... ch. Lucija... ch. Poslednje pa je ime žene mojega sosedu, katero tožim. Vsak človek bi spoznal, da je to zmotna in da se moja žena in mojega sosedu žena ne moreta imenovati enako. Le detektiv K. tega ni mogel tega zapopasti. Dasi sem mu z vsemi listinami dokazal, da je moja žena res moja žena, je vendar naznanil na policijo: V. T. mit der in Konkubinat lebende Lucija P... ch.

Tako so mi čitali na sodišču. Zdaj mi hočejo dokazati, da moj zajec ni moj zajec, in da moja žena ni moja žena — ampak da je moj zajec last mojega sosedu in moja žena nosi tudi ime žene mojega sosedu in jaz živim z njo v konkubinatu. To je res doslednost policije, ki s svojo strogo natančnostjo poskrbi ljudem take povesti za predpust. Je res smola, če ti zajec pot preteče.

— Skandal na Ljubljani. Dne 7. t. m. sem pripeljal en čoln drv iz Podpeči po Ljubljani. Do Prul sem priveslal, pa je bila Ljubljanka zamrznjena. Pretolkel sem led do ljubljanskega parka, pa nisem mogel naprej, ker so vsi strugo s čolni zagradili. Neki Nemec na parniku, ki sem mu rekel, naj spravi čolne k kraju, je rekel: »Hier ist mein Geschäft.« Naprej nisem mogel, ker je voda preplavljena. V prvi vrsti je tu kriv slavni Močvirski odbor, ker vode ne zapre, v Gruberjevem kanalu, da bi bila skozi Prule zadosti globoka. Tako se je zgodilo, da smo po dolgem trudu spravili drva do Jeka. — Mi plačujemo užitino in vodarino — torej smemo zahtevati, da bo tudi voda zadosti globoka. Zato naj skrbi slavni Močvirski odbor, da ne bo kak Nemec zopet govoril: Hier ist kein Kseft!

— Društvo c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev priredi v soboto dne 10. januarja 1914 ob 8. uri zvečer, pod pokroviteljstvom nadzornika gosp. Jos. Flereta v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani plesni venček, ki kateremu vablja najljubše Vaše blagorodje. Odbor. Pri plesu svira vojaška godba c. in kr. 27. pešpolka. — Med odmorom kratka burka »Ozdravljena ljubosumnost« pod vodstvom gosp. Mehleta. Vstopnina za osebo 1 K, družinske vstopnice za 3 osebe 2 K. Vstop je dovoljen vsakomur. Obleka promenadna.

— Telovadno društvo »Sokol« v Štepanjivasi naznanja, da se vrši III. redni občni zbor v nedeljo dne 18. januarja 1914 popoldne ob 2. uri v telovadnici pri bratu Josip Anžiču v Štepanjivasi s sledečim vsporedom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

— Telovadno društvo »Sokol« Vič naznanja, da ponovi v nedeljo 11. t. m. burko »Nebesa na zemlji« v salonu g. I. Trauna na Glincah. Začetek ob pol 6. uri, konec ob 8. uri zvečer. Vstopnice in sicer sedeži po 1 K, 80 vin., 60 vin., 40 vin., stojišča po 20 vin. v prednadi pri članih in v nedeljo zvečer pri blagajni. Ker je igra zabavna, se vsi prijatelji društva, kateri niso bili pri predstavi na Silvestrovo, ujudno vabijo, da se predstave udeležijo. — Odbor.

— Stalna razstava vzorcev (muzej vzorcev) v Petrogradu. Odbor Ruske eksportne zbornice je otvoril muzej za vzorce eksportnega blaga v zvezi s komisijam od delkom. Ta blagovni muzej ima značaj stalne kolekcije vzorcev poljedelskih in industrijskih izdelkov, kjer morejo zainteresirani delati uspešno reklamo, lahko pristojno obširnemu tu in inozemskemu krogu kupecv. Blagovni muzej nudi svojim inozemskim članom priliko, da razstavijo proti znižani pristojbini svoje vzorce v posebnem oddelku. Vse nadaljnjne podrobnosti so razvidne iz prospekte, ki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

— Planinski ples, ki se vrši v nedeljo dne 1. februarja (na večer pred Svečnico) v »Narodnem domu« v Ljubljani, bo prirejen kot velika ljudska veselica. Vsi prostori in številni pavilioni bodo okusno z zelenjem okrašeni. Pri pavilijih bodo sodelovali mnogobrojni krog vrlih sotrudnic damskega odseka. Zbirajo se v šaljive skupine, domači godci, nastop planincev in planink. Zeleti je torej, da pride kar največ obiskovalcev v narodnih in planinskih nošah, sicer pa bodi toileta priprosta. Čisti dohodek je namenjen v pokritje velikih izdatkov, ki jih ima »Slovensko planinsko društvo« za svoje planinske naprave, osobito za novo postojanko hotel »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru. Planinski ples potane torej gotovo zbirališče vsega rodoljubnega slovenskega občinstva, ki se zanima za naše krajevne lepote in planinske postojanke.

— Slovensko planinsko društvo naznanja, da se vrši v svrhu prireditve Planinskega plesa seja damskega odbora pod načelstvom ml. gospe Franje dr. Tavčarjeve dne 12. januarja zvečer ob 6. uri v »Narodnem domu«. K temu sestanku so za sedaj povabljene gospe načelnice in sotrudnice, ki so sodelovale pri zadnjem Planinskem plesu. Druge in osobito gospodične sotrudnice za pripomoči pri pavilijih bode zbral damski odbor iz znanih mu, planinstvu naklonjenih krogov.

— Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi danes v soboto 10.

t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« trgovski plesni venček. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Sodeluje slavni ljubljanski društveni orkester. Vstopnina 2 K za osebo. Čisti dobiček je namenjen dobrodelnim napravam društva. Če morda kdo po pomoči ni dobil vabila, prosimo, da istega zahteva naknadno od društva. Vstopnice se dobivajo pri trvdkah Gričar & Mejaž, I. Samec, V. Petričiča nasl. in Ivan Kostevc. Ker so Merkurjeve prireditve vsled svoje živahnosti in neprilicne zabave splošno znane, vabimo gg. člane in prijatelje društva, da se udeležijo te prireditve z rodbinami vred v obilem številu.

— Mestna zastavljalnica naznanja, da se vrši tamesečna dražba v mesecu novembru 1912 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v mesecu januarju 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev in koles itd.) v četrtek dne 15. t. m. od 8. do 12. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2.

— Avstrijsko mornarično društvo, krajevna skupina Ljubljana, priredi v letošnjem predpustu za svoje člane in po njih upelane goste in za prijatelje društva sledeče zabave v Grand-hotelu »Union« ob prosti vstopnini. — In sicer 24. januarja zabavni in plesni večer. — V stranskih prostorih svira »Drescher« kvartet pri pogrnjenih mizah. Obenem se vrši konkurenca modernih plesov. — Druga zabava bo 14. februarja in sicer Velika reduta mask. Začetek ob 9. uri 30 min. Tozadevna vabila se bodo še te dni razposlala p. t. članom mornaričnega društva obenem z vstopnicami. — Vstopnice za prijatelje in goste mornaričnega društva dobe člani društva od 21. — 24. t. m. med 3. in 6. uro popoldne v društveni pisarni, Dunajska cesta 14. Na večer prireditve se vstopnice ne bodo izdajale. — Vstop pa je dovoljen izključno le z vstopnico.

— Radi nepričakovanih zaprek se je moral danes spored v Kinematografu »Ideal« docela spremeniti. Upozirajo se velekomična veseliga v 2 delih »Tango mrzlica«, krasna slika, ki nam kaže, kako se je polastila že celega sveta mrzlica tega najnovejšega plesa. Dalje se predvaja drama v 2 delanji »Tihotapci iz Belgique«. V popoldneje so na sporedu še štiri druge velekomične slike. »Tango« se predvaja pri vseh predstavah.

Trst.

V nedeljo, 11. t. m., ob 3. uri popoldne se vrši proslava 25letnega jubileja C. M. Šola pri Sv. Jakobu. V proslavo se uprizori v šol. telovadnici spevoigra »Blagovestnikoma«. Vablja se posebno starše, ki imajo otroke, v C. M. šoli in drugo občinstvo, da se udeležijo proslave.

Občni zbor »Sokola« pri Sv. Jakobu se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 3. popoldne v društveni telovadnici. Priporočljiva gostilna za Slovence je »Pri starcih« (Civetta vecchia) v ulici Valdirivo. Tu se shajajo nemški in »zavednejši« slovenski c. kr. uradniki in prepevajo nemške pesmi. Ko pa pride med nje znani zagrizeni nemško - nacionalni buršak in c. kr. poštni uradnik ter se mu pridruži par kočevskih renegatov, intonirajo takoj izzivalno rajhovsko »svojo himno« »Wacht am Rhein« in jo pojo demonstrativno proti večini slovenskega občinstva in gostilničarju, ki hoče dati gostilni tudi slovensko lice. Kar je zavednejšega občinstva odide ob taki priliki čudimo se pa onim Slovincem, ki ostanejo v krogu te družbe nadalje in ohranjajo spricho take breztačnosti njih družbe in spricho izzivanja mirno kri ter sede še nadalje v tej družbi. Vsekakor priporočamo Slovincem to gostilno, dokler se bo ta družba tako v njej obnašala in se ji pusti svobodno razgajati. Slovenski gostje tudi ne dobe na zahtevo družbinih plačilnih listkov.

Napadi na urednika »Edinosti«, g. Ekarja. »Edinost« piše: Dne 30. decembra je kakih pet ali šest črkostavcev hotelo napasti našega urednika, g. Ekarja, ker dela v tiskarni, da more izhajati list. Vodil je tedaj tolpo neki Škerlec. Napad se je ponesrečil. Snoci pa so ponovili svoj poizkus. Ob 1.35 ponoči, ko je g. Ekar šel iz tiskarne domov, se je pridružil za njim v ulici Madonnina zopet pet ali šest oseb broječa tolpa, ga ustavila in mu zagrozila, da se mu zgodi nesreča, če bo še nadalje stavil. — Kakor se vidi, se bo g. Ekar moral zavarovati s policijo. Današnji časi so pač taki, da si delavci ne pustijo dovoljevati, da bi jim kdorsihodi padel v njihovih mezdinih gibanjih v hrbet. Kolikorkrat se je že zgodilo, da so delavci, nahajajoči se v stavki, pretepli stavkavke, krumirje! Delavcu mora — hote ali ne hote — zavreti kri, ko vidi, da mu hoče kdo škodovati s tem, da se ponudi gospodarju kot orodje, ki lahko

prepreči delavsko zmago. Krumirstvo se je že od nekdaj obsojalo, in le čuditi se moramo, da se take stvari dogajajo še danes, in to celo od strani inteligentnih delavcev. Črkostavci in uredniki imajo istega gospodarja in bi morali iti pri gibanju za zboljšanje razmer eden drugemu na roko. Zlasti pa bi morali nastopati v tem smislu uredniki onih časopisov, ki izjavljajo, da so principijelno proti krumirstvu. »Edinost« je krumirstvo zmajaj najodločneje obsojala ter dokazovala, da je ona najboljša bojovnica za interese slovenskih delavcev. Sedaj pa je nastal pri »Edinosti« preobrat; vse nekdanje napisane besede je sama postavila na snežene noge. Tista »Edinost«, ki se je delavstvu vedno lizala, kakor se liže med, se je tako ojunačila, da se upa zagovarjati krumirstvo. S tem slovensko delavstvo naravnost odbija od sebe ter daje političnim nasprotnikom najboljše agitacijsko orodje v roke. Mi to postopanje, tako z narodnega kakor s socialnega stališča — najstrožje je obsojamo. Če je »Edinosti« toliko ležeče na tem, da izhaja, zakaj potem ni ugodila zahtevam stavcev? Prav nič bi torej ne bilo treba krumiriti. Toda lastniki tiskarne »Edinosti« so trmoglavci — kakor da bi bili največji kapitalisti. V tem boju so pokazali, vse svoje sovraštvo in gnus, ki ga goje napram stavcem, torej napram slovenskim delavcem. G. Anton Ekar pa, ki je — kakor javnosti dobro znano — pred leti tako salamensko ruval proti »buržoaziji« v »Narodnem domu«, ta g. Anton Ekar, jim dela sedaj največjo uslugo! Toda štrajka črkostavcev tiskarski delodajalci ne bodo polomili nikdar, in če si tudi najamejo še več Ekarjev. Odločilnim osebam pri »Edinosti« pa svetujemo, da gredo po tej poti naprej, ker na ta način bo slovensko delavstvo prišlo do spoznanja.

V tržaškem tehničnem zavodu je bil te dni odpušen delavec, ki je služboval v tej tovarni že nad 43 let. Vstopil je bil leta 1870. Ko je prekoraj 40letno službeno dobo, je dobil častno svedinjo. Tozadevni dekret se glasi: »Über Antrag der Direktion des Stabilimento Tecnico Triestino verleihe ich Ihnen die mit Allerhöchstem Handschreiben vom 18. August 1898 gestiftete Ehrenmedaille für 40jährige treue Dienste. Der k. k. Statthalter: Hohenlohe.« — To ima za svoje zvesto službovanje in pa 30 kron bo prejemal na mesec. Trideset kron penzije! — ali se je s to svoto mogoče preživljati? Skoraj celo njegovo življenje so ga izrabljali in sedaj ga odslove s 30 kronami ali je to pravično? In zakaj so ga odpustili? No, zato vendar, ker ni mla več tiste moči, kakor nekdanj. Kadar je citrona docela izprešana, tedaj se jo vrže navadno na cesto. Tako, ravno tako, in prav nič drugače postopajo brezsrčni kapitalisti. Treba nam je omeniti, da je delavec o katerem govorimo, bil tudi vojak, služil je nad deset let in se je udeležil tudi vojske na Laškem leta 1866 in je bil za junaštvo v bitki pri Custozzi odlikovan s svetinjo. Pri vojaki nad deset let, v tržaškem tehničnem zavodu nad 43 let — in zato je zaslužil kazni, da lahko lakote umira pri 30 kronah na mesec. Kaj naj počne s 30 kronami? Naglasiti moramo, da je Tržaški tehniški zavod podpiran od vlade. Kam gre denar? V nikoli polne žepe kapitalističnih oderuhov, milijonarjev — delavci pa pustijo stradati. Sramota je to! Sicer pa je velik škandal, da v Avstriji še do danes nimamo socialnega zavarovanja za delavstvo. Koliko let se že govori o tem v avstrijskem parlamentu! Toda ne! Ker so skoraj vsi poslanci pravi mameluki, ki se plazijo kaj radi pod vladino kitlo, zato to velevažno vprašanje do danes ni rešeno. Kam bomo prišli, če bo šlo tako naprej?

Člane podružnice NDO. pri Sv. Jakobu pozivljamo, da plačujejo za naprej svoje prispevke v podružničnih prostorih v Delavskem konsumnem društvu (I. nadstropje). Kakor znano, je naša podružnica od zadnjega občnega zbora naprej samostojna. S tega stališča naj vsak član plačuje edino le v zgoraj navedenem prostoru, da ne bo preveč sitnosti pri vknjiževanju. Istodobno pozivljamo šentjakobsko delavstvo, da se organizira, ker v današnjih časih je organizacija nujno potrebna. Neorganiziran delavec je suženj svojega gospodarja, kateri ga neusmiljeno izkorišča. Vsak naj torej stori svojo dolžnost in napredovali bomo.

Podružnica NDO. v Nabrežini se ustanovi v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 2. popoldne v prostorih g. Caharije.

Ako bi bili Kranjci tako zavedni! Za zgled povem tu eno zgodbo. Jaz trgujem s takim blagom, ki ga je težko kupiti in kadar ga je kaj več, se lahko najde kupca v vsakem kotu. Gre samo zato, kdo boljše plača. Izvedel sem po tržaškem trgovskem muzeju za dunajsko tvrdo, ki kupcu je rečenim blagom. Ponudil sem ji blago najprej v slovenskem jeziku,

Ker ni bilo odgovora, sem pisal v laškem jeziku. Ali veste, kaj so mi Dunajčanje odgovorili? Vrnili so mi pisma z opazko, da uradujejo samo v nemškem jeziku in da ta jezik zadostuje v Avstriji. Pomislite, slovenski trgovci, če bi vi postopali kakor Dunajčani. Jaz vas zagotovem, da bi se takoj čitalo v dunajskih »Tagblatt« razpise, da se iščejo slovenski zmožni uradniki. Seveda, dokler slov. trgovci in podjetniki nemškim tvrdkam nemško pišejo, tam ne potrebujejo slov. uradnikov. Mi jim damo zaslužiti denar, zraven se pa še ponizujemo.

Del. konz. društvo pri Sv. Jakobu ima gostilno, v kateri je bil preje neki L. Fabijančič, potem neki Leop. Bizjak, a sedaj je neki Babič iz Doline. Prva dva sta bila fest fanti in sta dala zaslužiti slovenskim jestvičarjem in trafikantom. Babič pa hodi k zagrizenemu Italijanu pri Sv. Jakobu in govori se celo, da je na zadnji dan leta, ko so imeli skoli veselico, prodajal cigarete s kolekom od Lege Nazionale. Mi to prav, neradi slišimo in bi bili prav veseli, da bi ne bilo res. — Janez Baronov.

Tatinska Italijanka. Poroča se nam: Že včeraj ste poročali o veliki tatvini draguljev v Trstu. K temu sem izvedel sledeče: Že tri leta laške tržaške gospe nečejo sprejemati v službo slovenskih deklet, ker vedo, da so slovenska dekleta pridna, zmožna in tudi lepa, tako, da si kmalu kaj prislužijo in tudi moža dobe. Tako ostanejo v Trstu in ker so zavodne, je nevarnost, da Trst poslovenijo. Ker pa mora imeti po mnenju Italijanov Trst laški značaj, so se laške gospe dogovorile, da ne sprejmejo več v službo slovenskih deklet. Slovenska dekleta pa so ravno z zadnjim dogodkom dobila svoje zadoščenje. K oni gospej v ul. St. Lazaro ki je bila okradena, se s koncem decembra priše predstaviti tri služkinje: dve Slovenki in ena Italijanka iz Turina. Gospa se je takoj odločila za Italijanko iz Turina in jo je nastavila kot natakario in sobarico. Tako ji je zaupala, da je niti prav po imenu ni vprašala. Toda gospa je postala žrtev te politike. V torek se je šla gospa zabavati v gledališče in se je lepo okinčala — vendar je pustila še mnogo najlepših draguljev doma. Naročila je »Mariji«, da naj pazi, da bo vse v redu v hiši. Marija pa je prav po laški tatinski maniri poiskala ključ od blagajne, (nahajal se je pod gospojnim vzglavjem) in je prav po banditsko odprla blagajno, ter odnesla gospodinj vseh draguljev v vrednosti 35.000 K in čez 2000 K vrednostnih papirjev. Čez 2000 K, ki so bile v blagajni, je prav po laško spravila in jo je popihala v Italijo, da izmenja krone v lire. Tudi dragulje bo spravila v denar, če se ji bo posrečilo, kar ne bo težko, če pride v srečno Italijo. Gospa pa je sklenila, da bo poslej jemala v službo le poštene Slovenke. — Baronov.

Slovensko gledališče v Trstu. V nedeljo ob 3 in pol popoldne se ponovi pri znižanih cenah prekrasna opereta »Glejše«. To je obenem zadnja predstava te mične opere. Zvečer ob 8. uri se prvič uprizori na našem odru svetovno znana igra »Lastnik plavžev« (Fužinar). Ta igra spada med najboljše proizvode dramske literature ter je povsod repertoarna igra. Glavne vloge so v rokah naših najboljših igralcev ter bo gotovo ta večer nudil izreden umetniški užitek. Predstava se vrši v abonementu.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

POLITIKA GOSPOSKE ZBORNIČE IN PARLAMENTA.

Dunaj, 9. januarja. Demonstrativni sklep gosposke zbornice glede skupnega zborovanja posebne finančne komisije obeh zbornic v svrhu rešitve novele o osebno dohodninskem davku je tvoril danes predmet konference senjorjev in naposled predmet plenuma parlamenta. Sklenjena je bila komisija 12 članov, od katerih jih parlament voli 26. Volitev se je izvršila na konci seje.

Prva seja skupne komisije bo v ponedeljek popoldne v rdeči dvorani gosposke zbornice. Delegati parlamenta so že danes imeli sejo, ki jo bodo še jutri nadaljevali.

V plenumu so danes češki agrarci in narodni socialci začeli z obstrukcijo proti proračunskemu provizoriju. Pozneje so prenehali in sklenili kompromis s predsedništvom, pod tem pogojem, da ne bo jutri in v ponedeljek nobene seje. Tako je bil proračunski provizorij v prvem branju absolviran in odkazan odseku, v katerem bodo Čehi podvzeli novo obstrukcijo. Prihodnja seja bo najbrže v četrtek. Jutri bodo v gosposki

zbornici volitve delegatov v skupno komisijo.

SLUŽBENA PRAGMATIKA.

Dunaj, 9. januarja. V parlamentu je danes prišla pred Stürgkha deputacija državnih uslužbencev, katerim je Stürgkh dejal, da je glavni predpogoj službene pragmatike rešitev davka na znanje in dohodninskega davka. Do konca tega meseca se bo to zgodilo, ker je vlada trdno odločena vstrajati na svojem stališču.

PRIC SE BOJE.

Budimpešta, 9. januarja. Grofu Bobrinskemu justično ministrstvo ni dovolilo pravice proste poti, da bi se mogel udeležiti kot priča monstroznega procesa proti ogrskim Rusom. (To mora ta proces izgledati — kjer se prič boje!)

DEMENTI.

Belgrad, 9. januarja. Srbski tiskovni urad najodločneje dementira vesti B. H. o tajni rumunsko-srbski pogodbi.

ALBANSKE HOMATIJE IN TRIPLE-ENTENTA.

Pariz, 9. januarja. Tukajšnje časopisje — posebno »Temps« — čisto nič ne zakriva svoje škodaželnosti radi albanskih homati, temveč odkrito privoščiti trozvezni albansko blamažo. »Temps« naglašja, da pri tej blamaži triple-ententa (Francija, Rusija in Anglija) ni čisto nič prizadeta, ker ona se nikdar ni navduševala za ustanovitev samostojne Albanije, nasprotno, dokazovala je, da albanska država ne bo življenja zmožna in le samo radi ljubege miru končno privoščila v njeno ustanovitev. Albanijo je vstvarila trozveza in na njo pade tudi vsa blamaža, ko se očividno dokaže, da Albanija nima pogojev za samostojno državno življenje. Ampak ako nastanejo radi Albanije kakršnibodi komplikacije, naj bo trozveza prepričana v naprej, da triple-ententa ne bo več mirno pritrčila vsem njenim sklepom, temveč uredi svoje ravnanje tako, kakor bo to odgovarjalo njenim interesom.

Sicer se tukaj splošno misli, da je turški načrt z izet pašo ponesrečen, ampak to niti od daleč še ne dokazuje, da je vspeh enakega ali podobnega načrta tudi v bodoče sploh nemogoč. Princ Wied bi najbolje storil, da ne gre v Albanijo, ker v najboljsem slučaju za njega bo moral Albanijo zapustiti, lahko se pa zgodi tudi kaj hujšega.

TRIPLE-ENTENTA PROTESTIRA.

London, 9. januarja. Anglija je v imenu svojem, kakor tudi v imenu Rusije in Francije vložila pri silah trozveze, da bi princ Wied, kot bodoči albanski knez, občeval z Albanijo samo potom dunajskega, rimskega in berlinskega zunanjskega urada. Albanija stoji pod zaščito vseh evropskih sil, ne samo pod zaščito trozveze in zato bi med princem Wiedom in Albanijo morale posredovati vse velike sile.

Ravno tako so države triple-entente, na imclativo Rusije, izjavile, da ne priznajo koncesije, podeljene po albanski začasni vladi Avstro-Ogrske in Italije za ustanovitev Albanske banke v Valoni. Finančno kontrola v Albaniji vršijo na podlagi sklepov londonske konference evropske velesile in ne samo Avstro-Ogrska in Italija.

Sploh so se države triple-entente začele bolj interesirati za počette Avstro-Ogrske in Italije, ki nastopate v Albaniji, kot bi to bila njuna domena in ignorirati popolnoma sklepe londonske konference.

ORIENTSKE ŽELEZNICE.

Dunaj, 9. januarja. Vprašanje orientalskih železnic se bo najbrže rešilo v smislu zahtev srbske vlade, t. j. srbska država odkupi oni del proge, ki teče po novi Srbiji, ob enem se pa raztegne t. zv. »Convention a quatre« tudi na novo srbsko ozemlje, čemur se srbska vlada takojtakoj nikdar ni protivila. Tako se izpolni glavna zahteva srbske vlade, interesi avstro-ogrskih trgovine pa tudi ne bodo oškodovani, ker daje omenjena četvorna konvencija zadostne garancije za neoviran promet na železnica kakor tudi za to, da se s tarifno politiko nikomur ne škoduje. Do tega preobrata je prišlo zato, ker so dunajski merodajni krogi sprevideli, da ni računati v tem vprašanju na pametno pomoč. Mislijo se je namreč, da francoska vlada toliko časa ne pripusti kotiranja

srbskega posojila v Franciji, dokler srbska vlada ne privoli v internacionaliziranje orientalskih železnic. To bi bil seveda močan pritisk, pod katerim bi Srbija morala odnehati, ampak pokazalo se je, da Francija ne mara na Srbijo nič pritiskati, ker je že dovolila kotiranje srbskega posojila, četudi srbska vlada ni odnehala od svojega stališča. Zato so prišli merodajni dunajski krogi do prepričanja, da je najbolje sporazumeti se v zadevi orientalskih železnic direktno s Srbijo.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Sprejme se takoj revnejša stara ženska, ali star možki, ali tudi 16letni fant, za postrežbo staremu gospodu, proti malemu plačilu in opoldansko hrano; kje pove »Prva anonimna pisarna«.

Vedeti Vam je potrebno! Uporabljiv pri zdravnikih in profesorjih najnovejši varuh in zdravstveno pristojljiv ženskam. Pojasnila zastoni. Dr. Strnjsekst, zastopstvo Ferdinand Modre. Jesenice na Savi, Gorenjsko. 1411-2

Poslano.

Podpisani naznanjam p. n. gg. hišnim posestnikom mesta Ljubljane, da sem mojega dimnikarskega pomočnika Adolfa Fritza vsled njegovega zahrbitnega postopanja napram meni odslovil in da nima pravice sprejemati v mojem imenu nikakoršnih dimnikarskih del. Adolf Fritz ima oblastveno dovoljenje za to obrt le v ljubljanski okolici s sedežem v Šiški.

Opozorjam torej p. n. gg. hišne posestnike, da imenovani moj bivši pomočnik ne sme sprejemati takih del v mestu Ljubljani, take ponudbe naj se odklonijo v ogib morebitnim nepotrebnim neprijetnostim.

Zaradi takega postopanja se bo moral imenovani zagovarjati pri kompetentni oblasti.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1914.

IV. Vrhovec,

dimnikarski mojster in hišni posestnik, Sv. Petra cesta šte. 50.

Laška kuhinja

v Ljubljani

Od danes naprej se dobe vsak dan sveže morske ribe in najboljše vino Teran iz deželne kleti Parenco.

Na izbire pošilja tudi na deželo: Krasne krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna trdka: **BLUZE**

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in rojstni opravi

Pozor! Pozor!

85.000 parov čevljev,

4 pari čevljev K 9—. Zaradi večjega nakupa čevljev najnovejše oblike razpošilja spodaj označena trdka 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zadrigo, rjavih ali črnih s trpežno zbitimi podplati, jako elegantnih, vsi 4 pari samo K 9— po povzetju.

K. Schuhwaren-Export A. Ges. Krakov (Avstr.) Esterag 8—572.

Ako ne ugaja, zamena dovoljena ali denar nazaj. Pri naročilu je navesti velikost v centimetrih ali številka.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado »Neril« po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospeska ulica šte. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerno. — Izdeluje vsakovrstne svetlovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

ZAHVALA.

Rodbina Pavel Skale zahvaljuje se najpristrčneje za premnoge ustne in pisane izraze sožalja povodom nenadne obolenosti in smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega sina in brata

Pavelna,

posebno pa se zahvaljujemo vsem darovateljem krasnih vencev in šopkov, gospodom pevcem za ginjaivo petje, kakor tudi vsem, ki so ga spremili na poti k večnemu počitku.

V LJUBLJANI, dne 9. januarja 1914.

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1878.

Telefon šte. 60.

Podjetje za prevozino ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agencija c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet ovojcev. — Transport in shranitev mobilja. — Agencija avstrijskega Lloydja.

Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Radi pozne sezije prodajam vse v moji zalogi se nahajajoče blago, kakor

klobuke, čepice, potrebščine

za modistinje

po znižani ceni

MINKA HORVAT, modistinja,

Ljubljana, Stari trg šte. 21.

FR. P. ZAJEC,

Ljubljana, Stari trg 9.

Največja tovarniška zaloga

najsolidnejših gramofonov in plošč.

Plošče Columbia, Favorite, Odcon,

Premier avstr. družbe »Angel«

in »Zonophon« itd. itd.

Gramofoni že od K 25 naprej.

Plošče " " " 1-30 "

Ceniki brezplačno.

Vsa poravnava se izvršuje točno in solidno.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,

Selenburgova ulica šte. 6.

Velika zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

Topič »SALUT«.

Priprave za ribištvo.

C. kr. prodaja smodnika.

Umetalni ogenj.

Ceniki zastoni in franko.

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

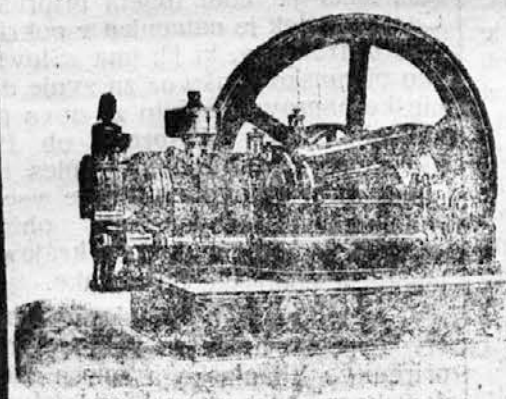
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Telephon 182.

Emanuel & Oskar Kraus

Trst, Via S. Nicolò šte. 2.

Tehnična pisarna.

Uredba popolnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje električne luči in sile. Glavno zastopstvo dražanske tovarnice plinovih motorjev prej Moric Hille v Draždanah. Najstarejša tovarnica motorjev za nafto, segalni plin, bencin, benzol in plin. Čez 10.000 motorjev v obratu. Sijajne odlike. Strojnica za opekanje vsakovrstni, za ročni obrat in na silo. Prve vrste stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Aldinger v Obertürkheimu pri Stuttgartu. Univerzalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtni in skobeljni (Fräsmaschinen) stroji, stroji za rezanje čepov in za brušenje. Popolne oprave mizarstev. Stroji za obdelovanje železa. Strojni, vrtni stroji, skobeljni (Fräsmaschinen) itd. — Proračuni, ponudbe in tehnične informacije zastoni in poštine prosto.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšimi plačili.

Rezervni fond K 58.461.432.56. — Izplačane

0.000.000.000. — 267.455.77.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vse pojavnosti daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

»SLAVIJA«

Po veliki drugi vzajemni zavarovalnici naše

države z vsakimi slovanse-narodno upravo.

Vse pojavnosti daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Gospeski ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Gospeski ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Gospeski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakulante. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomsktatviti pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahvala te prosimo.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Gospeski ulici št. 12.